

ТАБЛИЦА ИСТОРИЧЕСКО МИСЛЕНЕ

Умения за четене по история	Въпроси	Учениците трябва да могат . . .	Помощни изречения
Определяне на източници	● Кой е авторът? ● Каква е гледната точка на автора? ● Кога е написан (документа)? ● Къде е написан? ● Защо е написан? ● Надежден източник ли е? Защо? ● Защо не?	● Да установят позицията на автора за историческото събитие ● Да установят и оценят целта на автора ● Да предположат какво ще каже авторът, преди да прочетат източникът ● Да оценят гостоверността на източника като съобразят жанр, публика и цел	● Авторът сигурно вярва, че ● Мисля, че публиката е... ● Въз основа на информацията за източника, мисля, че авторът може би е... ● Мога да се доверя/га не се доверя на източника, защото...
Определяне на контекст	● Къде и кога е създаден източникът? ● Какво е било различно тогава? ● Какво е било същото? ● Как може обстоятелствата, при които е създаден източникът да са повлияли съдържанието му?	● Да разберат как контекстът влияе върху съдържанието на източника ● Да разпознават, че източниците са продукти на конкретен исторически момент	● Въз основа на изходната информация, разбирам този източник по различен начин, защото... ● Авторът може да е бил повлиян от _____ (исторически контекст)... ● Този източник може да не ми предоставя цялата картина, защото...

Потвърждение	● Какво казват други източници? ● Съответстват ли си? Ако не, защо? ● Кои биха били други възможни източници? ● Кои са най-надежните източници?	● Да установят какво е вероятното като сравняват един с друг различни източници ● Да разпознават несъответствията между разказите	● Авторът се съгласява/ не се съгласява с... ● Всички източници се съгласяват/ не се съгласяват, че... ● Друг източник, който може да разгледаме, може да бъде...
Внимателно четене	● Какви твърдения прави авторът? Какви доказателства използва авторът? ● Какъв език (думи, фрази, образи, символи) използва авторът, за да убеди публика? ● По какъв начин езикът на документа показва гледната точка на автора?	● Да установят твърденията на автора за дадено събитие ● Да оценят доказателствата и разсъжденията на автора в подкрепа на становищата ● Да оценят избора на език на автора и да разбират кой език е използван нарочно	● Мисля, че авторът е избрал тези думи, за да... ● Авторът се опитва да ме убеди, че... Авторът твърди, че ... ● Доказателствата, които са използвани в подкрепа на твърденията на автора са...